

"Jag var inte rädd"

Ninas väg till kalmykiska bibelöversättningsteamet

Översättningsteamet arbetar med konsulten. Nina i mitten.

"JAG VAR INTE RÄDD"

Ninas väg till kalmykska bibelöversättningsteamet

Nina, en fälttestare i det kalmykska bibelöversättningsprojektet, är en av de tidigaste lokala medarbetarna som engagerat sig i IFBs verksamhet i Ryssland. Hon började sitt arbete med IFB 1992 och har fortsatt tills idag. När hon fick frågan hur hon började arbeta med bibelöversättning och om hon valdes för denna uppgift därför att hon var språkvetare eller kristen kunde hon först inte svara på frågan.

”Nej, jag var inte språkvetare. Jag tog examen från medicinsk högskola och fortsatte mina studier på den biologiska institutionen på universitetet. Under lång tid stod min utbildning i konflikt med min nyförvärvade kristna tro. Berättelsen om Jona och valen, till exempel, var ett enormt hinder för mig. Som biolog kunde jag inte tro att

Jona var i magen på en val i tre dagar och att han kunde andas där inne och överleva. Jag skrev till en annan forskare, som var känd för sin kristna tro, och han förklarade att "valen" i den ryska synodala översättningen av Bibeln egentligen inte var en val utan något stort havsdjur. Här har vi ett bra bevis på hur viktigt det är med en korrekt översättning.”

Nina fortsatte: ”Var jag inbjuden att ansluta mig till det kalmykska bibelöversättningsprojektet därför att jag redan var kristen i början av 1990-talet, när den stora majoriteten av kalmykerna var antingen sovjetiska ateister eller buddhister? Ärligt talat, jag tror inte att min kristna tro var mogen nog i det ögonblicket för att göra mig lämplig för bibelöversättningsarbete. Jag var fortfarande

ny i tron och förstod ännu inte särskilt mycket.”

”Jag var känd för min skicklighet på mitt modersmål, men när jag blev ombedd att gå med i projektet var min första reaktion ’Varför jag? Det finns en hel del andra människor som talar bra kalmykska, men till skillnad från mig är de professionella modersmålsvetare och undervisar kalmykska i skolor eller på universitetet.’ Personen som bjöd in mig suckade och svarade: ’Ja, det är de. Men de är alla rädda.’ Jag var däremot inte rädd. Även nu, när projektet har utvecklats framgångsrikt för så många år, klagar andra teammedlemmar ibland över att människor retar dem på grund av deras bibelöversättningsarbete. Folk säger hånfullt: ’Är du en kristen nu? Har du konverterat till den ryska gu-

den?’ Men ingen retar mig. Alla är nu vana vid det faktum att jag är kristen, för jag försökte aldrig dölja detta från början. Folk ser min kristna tro och mitt evangeliska livsstil som en del av min identitet. Så det kan vara svaret på varför jag var inbjuden att gå med i projektet: jag var inte rädd.”

”Jag kommer ihåg en intressant händelse från min fälttestning. Jag läste början på en provöversättning av Lukasevangeliet för en äldre dam och hon utropade: ’Detta är ingen ny text. Jag kommer ihåg den från min ungdom.’ Jag var chockad över att höra detta, och hon fortsatte: ’En buddhistisk präst läste den här berättelsen för mig i ett tempel när jag var en ung flicka.’ Jag började undersöka saken. Det visade sig att en förrevolutionär översättning av evangeliet till kalmykiska gjordes på 1880-talet. Det verkar som att evangeliet hamnade i detta buddhistiska tempel bland buddhistiska texter. Så, till skillnad från idén att Kristus är en rysk gud, som de flesta kalmyker håller fast vid, undervisade kalmykiska buddhistiska munkar ur en kristen skrift som om det vore deras egen. Se hur modersmålet förändrar ens attityd till saker och ting!”

”Men låt mig återvända till varför jag bestämde mig för att gå med i projektet. Den exegetiske rådgivaren vid den tiden sa att bibelöversättningen skulle återuppliva kalmykiska språket och dessa ord fyllde mitt hjärta med glädje, så jag ville omedelbart delta. Visste du att vårt kalmykiska språk var och fortfarande är hotat? Hela den kalmykiska befolkningen deporterades till Sibirien under Stalins regim, så det är där jag föddes och tillbringade min tidiga barndom. Paradoxalt nog talade vi kalmykiska i Sibirien, men vi slutade gradvis prata vårt språk efter att vi fick återvända till Kalmykien på 1950-talet. Förmodligen berodde det på att vårt folk hade en akut önskan att bevara vår etniska identitet medan vi var spridda bland andra folk i exil, men efter att ha återvänt till vårt eget land ville

En kalmykisk kvinna läser Nya testamentet

kalmykiska kommunister bekräfta deras lojalitet mot Ryssland, så ryskan blev huvudspråket i Kalmykien. Jag var 12 år när min familj återvände från Sibirien. Vi fortsatte att prata kalmykiska hemma, men vid den här tiden hade ryskan redan blivit det etablerade språket för skolutbildning i Kalmykien, med bara två timmar av kalmykisk språkundervisning per vecka.

När jag började arbeta som fälttestare av bibelöversättningar slog det mig

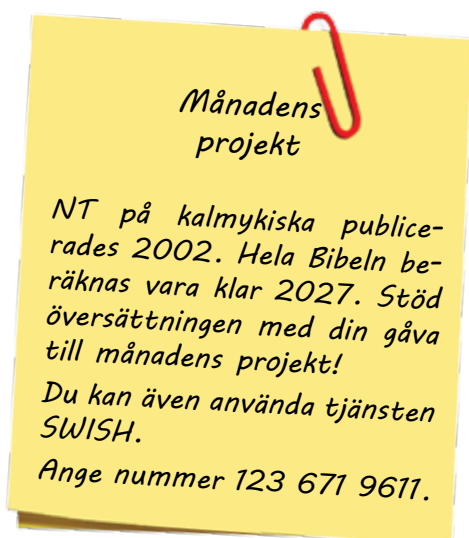
inte ens att testa dessa texter med unga människor. Jag var säker på att inga ungdomar kunde kalmykiska tillräckligt bra. Fälttestning av kalmykiska Nya Testamentet gjordes bland äldre läsare. Mitt tillvägagångssätt var att börja prata med människor om vanliga ämnen, och när det visade sig att de var kunniga i språket, bad jag dem att delta i fälttester. Men när vår nye exegetiske granskaren Alexander kom med i IFBs projekt var han begeistrad över idén om Scripture engagement (användning av Bibeln).

En bibelstudium i Kalmykien

Han startade en mellankyrklig kalmykisk läsgrupp som nu leds av en kalmykisk pastor. Nu finns det en hel del unga kalmyker som behärskar vårt språk bra och kan vara involverade i testninegn av översättningar. Dessutom har vår kalmykiska läsgrupp blivit en plattform för utveckling av vårt modersmål. Till exempel har vi en ung kvinna som har börjat komponera och framföra kristna sånger på kalmykiska, medan jag skriver poesi. Nya termer har skapats tack vare bibelöversättning och börjar införlivas i språket. ”

Nina säger att det är väldigt intressant för henne att arbeta med fälttestning av Gamla Testamentets böcker, senast Femte Moseboken. Alla fem Moseböckerna förväntas skickas till IFBs produktionsavdelning inom en snar framtid. Ninans nästa uppgift kommer då att bli fälttestning av profeterna Habackuk och Malaki. Vi hoppas att det bibliska budskapet från Gamla Testamentets böcker hittar en ivrig publik bland både unga och gamla läsare. Hela Bibeln på kalmykiska beräknas vara klar år 2027.

Månadens projekt

NT på kalmykiska publicerades 2002. Hela Bibeln beräknas vara klar 2027. Stöd översättningen med din gåva till månadens projekt!

Du kan även använda tjänsten SWISH.

Ange nummer 123 671 9611.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 104 60 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Bg 148-3189, SWISH 123 671 9611

Raamatunkäännösintituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. +358-9-774 43 50, e-post info.fi@IBTnet.org
Betaltning i EUR: IBAN FI77 2065 1800 0179 11
SWIFT: NDEAFIHH

IFB Nyheter

är gratis
och utkommer 11 gånger per år
Ansvarig utgivare: Branislav Kalcevic
Tryck: Skilltryck AB, Skillingaryd

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Alla torde vi vara bekanta med uttrycket ”Ett vänligt ord kan göra under” och har nog var och en av oss praktisk erfarenhet av detta. Ord kan hela och uppmuntra och verka läkande men också sår och bryta ner och skapa sår i relationer som varar livet ut.

Bakom varje uttalat ord finns en osynlig TANKE och när tanken synliggörs genom ordet sker en KOMMUNIKATION som skapar reaktioner hos mottagaren på gott och ont. Allt enligt den treeniga principen: TANKE – ORD – KOMMUNIKATION. Denna princip styr obevekligt all mänsklig samvaro och är analog med vetenskapens av alla erkända premisser som talar om skapelsens grundelement; RYMD – MASSA – TID. Den osynliga rymden blir synliggjord genom massan och dessa manifestationer kommuniceras till betraktaren genom tiden. Förvånande är då inte att vart och ett av dessa begrepp är en treenighet i sig själv – något att fundera på!

Eftersom Bibelns Gud är den ende sanne Guden och skapelsens ursprung och Herre så måste han naturligtvis i sitt väsen avspegla denna princip – och det gör han genom att vara treenig:

FADERN är den osynliga källan bakom allt – liksom tanken ovan.

SONEN synliggör Fadern och kallas därför helt logiskt för Ordet – ordet som manifesterar tanken.

ANDEN är den som kommunicerar gudomen till mottagaren.

Vettigt, logiskt och i full överensstämmelse med vetenskapliga fakta.

I ljuset av detta får vår inledande devis ”Ett vänligt ord kan göra under” en ännu djupare mening. Kan man tänka sig något vänligare Ord än Jesus Kristus, uttalat direkt från Fadershjärtat till människors uppbyggelse och frälsning.

Tomas Bergius

 Följ oss på Facebook

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 104 60 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Bg 148-3189, SWISH 123 671 9611

Raamatunkäännösintituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. +358-9-774 43 50, e-post info.fi@IBTnet.org
Betaltning i EUR: IBAN FI77 2065 1800 0179 11
SWIFT: NDEAFIHH

IFB Nyheter

är gratis
och utkommer 11 gånger per år
Ansvarig utgivare: Branislav Kalcevic
Tryck: Skilltryck AB, Skillingaryd